

แผนการนิเทศการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2566

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา ได้จัดทำแผนนิเทศการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565 เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ ในสังกัด นิเทศ ติดตามและประเมินผล การดำเนินการของสถานศึกษาทั้งในด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการ ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนการนำนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมและบังเกิดผลอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์ ให้สามารถนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้สามารถ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนสืบไป

ขอขอบคุณ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนนิเทศการศึกษา ก่อนนำสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ และหากมีข้อเสนอแนะประการใด ได้โปรดแจ้งให้ทราบ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สารบัญ

	หน้า
ตอนที่ 1	
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	5
เป้าหมาย	5
ขอบข่ายการนิเทศ	5
ระยะเวลาดำเนินการ	6
ภาพความสำเร็จ	7
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	7
ตอนที่ 2	
ทิศทางและนโยบายการจัดการศึกษา	9
พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10	8
นโยบายการจัดการศึกษา ปิงบประมาณ 2565	8
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ปีงบประมาณ 2564-2565	11
นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา	12
มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	15
ตอนที่ 3	
กระบวนการนิเทศการศึกษาและรูปแบบการนิเทศ	18
ตอนที่ 4	
การปฏิบัติการนิเทศ และปฏิทินการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	28
ประเด็นการนิเทศ	28
ปฏิบัติการนิเทศการศึกษา	33
ปฏิทินการนิเทศการศึกษา	36
ตอนที่ 5	
การรายงานการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา	49

เอกสารอ้างอิง	47
ภาคผนวก	48
เครื่องมือการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา	49
บันทึกการนิเทศและสังเกตการสอน	57
แบบบันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตาม เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา 1 ช่วย 3	59
ภาระหน้าที่การบริหารงานโรงเรียน 4 ฝ่าย	60

ตอนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้านเพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ ในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด และเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับเดิมได้สิ้นสุดลง กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ฉบับนี้ขึ้น เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : คำนำ)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 20 ปี เพื่อเป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว แผนการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาสภาวะการณ์ และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล แบบก้าวกระโดด ที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทาย และมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 และนำผลการติดตามประเมินแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 – 2559 ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับบริบทการจัดการศึกษา โอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา

/ประสิทธิภาพ...

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งการพัฒนาการศึกษาที่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา ทั้งที่เกิดจากปัญหาของระบบการศึกษา และจากสภาพการณ์ของโลกที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ และการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : คำนำ)

หัวใจสำคัญของการปฏิรูประบบการศึกษาอยู่ที่การสร้างระบบความรับผิดชอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้สถานศึกษามีความรับผิดชอบโดยตรงต่อผู้ปกครองและผู้เรียนมากขึ้น สถานศึกษาควรเป็นหน่วยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีอิสระในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกแบบหลักสูตร วิธีการสอน และวิธีการวัดผลตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเจตนารมณ์ของสถานศึกษา รวมถึงตอบสนองต่อสภาพปัญหาความต้องการชุมชนและการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายใน ซึ่งสาเหตุของการปฏิรูประบบการศึกษาเนื่องมาจากการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา พบว่า มีปัญหาหลัก ๆ ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนไม่มีความสุขกับการเรียน นักเรียนขาดระเบียบวินัยแต่ละห้องมีจำนวนมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเนื้อหาไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียนรู้ไม่พัฒนาเด็ก การเรียนภาษาอังกฤษขาดมาตรฐาน 2) ด้านการผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย พบว่า ประเทศขาดกำลังแรงงานสายวิชาชีพ งานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง มาตรฐานฝีมือยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสถานประกอบการ การผลิตบัณฑิตในสาขาที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของประเทศ 3) ด้านการประเมินและพัฒนามาตรฐานการศึกษา พบว่า การประเมินคุณภาพครู การประเมินสถานศึกษา ระบบการศึกษาต่อในแต่ละระดับชั้น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่า สัญญาณขาดความเสถียร อุปกรณ์ไม่ทันสมัย มีไม่ทั่วถึง ไม่นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาใช้ในการตัดสินใจ ไม่นำผลผลิตที่ได้จากการพัฒนาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ 5) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ขาดการบูรณาการ การกระจายอำนาจไม่จริงจัง การกำกับดูแลขาดประสิทธิภาพ ระบบงบประมาณไม่สอดคล้องต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูมีภาระมากนอกจากงานสอน ครูไม่ครบชั้น สอนไม่ตรงวิชาเอก ครูขาดขวัญและกำลังใจ ครูไม่เก่ง

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตน ในปีการศึกษา 2563 - 2564 โดยภาพรวม พบว่า 1) ผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณภาพเด็ก โดยคุณภาพเด็กระดับปฐมวัยที่มีผลการประเมินพัฒนาการในระดับดี

/จำนวน...

จำนวน 783 คน คิดเป็นร้อยละ 16.37 คุณภาพเด็กระดับปฐมวัยที่มีผลการประเมินพัฒนาการในระดับดีเลิศ จำนวน 1,885 คน คิดเป็นร้อยละ 39.42 คุณภาพเด็กระดับปฐมวัยที่มีผลการประเมินพัฒนาการในระดับดีเลิศ จำนวน 2,114 คน คิดเป็นร้อยละ 44.21 2) ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การอ่านออกเสียง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.56 การอ่านรู้เรื่อง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.57 และคะแนนเฉลี่ยรวม 73.06 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ ทั้ง 2 ด้าน และภาพรวม 3) ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ความสามารถด้านภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.45 ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.47 และคะแนนเฉลี่ยรวม 47.96 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ ทั้ง 2 ด้าน และภาพรวม 4) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาษาไทยเฉลี่ยร้อยละ 51.38 คณิตศาสตร์เฉลี่ยร้อยละ 34.45 วิทยาศาสตร์เฉลี่ยร้อยละ 36.24 ภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 32.58 โดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 38.66 ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ เมื่อเปรียบเทียบรายวิชา พบว่า ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนสูงกว่าระดับประเทศ 5) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาษาไทยเฉลี่ยร้อยละ 55.42 คณิตศาสตร์เฉลี่ยร้อยละ 24.09 วิทยาศาสตร์เฉลี่ยร้อยละ 29.70 ภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 29.18 โดยรวมเฉลี่ยร้อยละ 34.60 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศ เมื่อเปรียบเทียบรายวิชา พบว่า ภาษาไทย มีคะแนนสูงกว่าระดับประเทศ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษาและการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารการจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการมีความแตกต่างกัน

การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ซึ่งมีผลลัพธ์อยู่ที่คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา มีกลยุทธ์ในการดำเนินงานผ่านหลายช่องทาง โดยอาศัยสื่อกลางที่ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

/ด้วยวิธีการ...

ด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งระบบเครือข่ายออนไลน์ และที่สำคัญคือครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา โดยเน้นบรรยากาศที่สร้างสรรค์ มีความเป็นประชาธิปไตย และเป็นกัลยาณมิตร โดยผ่านกระบวนการ สังเกต ค้นหาปัญหา ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนานวัตกรรมกรณีศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล รวมถึงการปรับปรุงเทคนิควิธี รูปแบบการนิเทศให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง การนิเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างยิ่ง เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการรวมความคิดทางสมองของผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศเข้าด้วยกัน เพื่อผลสุดท้ายที่แท้จริงคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร และนักเรียนมีคุณภาพตามที่มุ่งหวังไว้ทุกประการ แต่การดำเนินงานใด ๆ ก็ตามจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการดำเนินงาน การนิเทศการศึกษาก็เป็นไปในทำนองเดียวกันก็ต้องการความมุ่งหวังให้การดำเนินการประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ให้สนองตอบกับสภาพปัจจุบันที่โรงเรียนมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างหลากหลาย ทั้งมาตรฐานและคุณภาพ โดยมุ่งหวังให้เกิดการนิเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย เข้าถึงสถานศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงครูทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมกันเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดคุณภาพที่มีความเท่าเทียมกันทุกแห่ง ทั้งนี้เพื่อลดช่องว่างทางการเรียนรู้ และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนบนฐานของระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ให้เป็นไปตามนโยบายและเจตนารมณ์ของหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป

บทบาทและภาระหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ คือ การพัฒนาครูและสถานศึกษาให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะทำให้คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทั้งในพื้นที่ที่ปัจจัยเอื้อและปัจจัยสนับสนุนที่ดีในภาวะปกติ หรือในพื้นที่ที่ขาดแคลนและมีความแตกต่างกัน เช่น บางพื้นที่อาจอยู่ในภาวะที่ขาดแคลนศึกษานิเทศก์ และคุณภาพการศึกษาอยู่ในภาวะที่ตกต่ำมาก เหตุเหล่านี้เป็นปัจจัยกระตุ้นทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่จะนำมาซึ่งโอกาสที่ศึกษานิเทศก์จะได้ปฏิบัติหน้าที่เต็มตามสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานได้อย่างเต็มศักยภาพโดยศึกษานิเทศก์ จะเกิดแรงบันดาลใจผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรมกรณีศึกษาใหม่ ๆ สำหรับใช้ในการนิเทศ มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพงานเพื่อคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังเป็นระบบ เกิดผลต่อครูและสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นับเป็นผลงานแห่งความภาคภูมิใจที่สร้างสรรค์มาแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง พร้อมทั้งส่งเสริมและประสานให้เกิดความร่วมมือในการแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น รวมทั้งการสร้างความเป็นเลิศสู่สากล

การนิเทศ เน้นกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง สร้างทีมและเครือข่ายการนิเทศให้เกิดพลังและพัฒนาศักยภาพผู้นิเทศอยู่เสมอ ให้พร้อมในการพัฒนางานในทุกสถานการณ์

/โดยมุ่งให้...

โดยมุ่งให้ผู้รับการนิเทศรู้จักคิดค้นวิธีการทำงานด้วยตนเอง มีความสามารถในการนำตนเองและสามารถตัดสินใจปัญหาของตนเองได้ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง กระตุ้น ย้ำๆ และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและทำให้ผู้รับการนิเทศค้นพบวิธีการทำงานที่ดีกว่า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการส่งเสริมและสร้างสรรค์ และวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้กระบวนการนิเทศไปขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองและการดำเนินงานของโรงเรียนให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศเป็นกลไกขับเคลื่อนส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนให้สามารถบริหารจัดการและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรและทักษะพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยในสังคมโลก รวมทั้งร่วมขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดให้ประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำแผนนิเทศการศึกษา ไปใช้ในการติดตามประเมินผล และนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. เพื่อนำผลการนิเทศการศึกษา มาวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- 1) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 102 โรงเรียน 1 สาขา

- 2) ทุกโรงเรียนได้รับการนิเทศ ติดตาม ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง/ภาคเรียน

เชิงคุณภาพ

- 1) โรงเรียนมีการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

/2) โรงเรียน...

2) โรงเรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนความเข้มแข็งของการนิเทศภายในโรงเรียนและมีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ

ขอข้ายการนิเทศ

ในปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีมติให้นำนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2565 - 2566 และนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มาเป็นประเด็นการนิเทศ ดังนี้

1. ความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์เฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ
5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม
7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น
9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT
12. การประกันคุณภาพการศึกษา
13. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science)
14. หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
15. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม
16. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10
17. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ
18. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน
  - 18.1 การบริหารงานวิชาการ
  - 18.2 การบริหารงานทั่วไป
  - 18.3 การบริหารงบประมาณ
  - 18.4 การบริหารงานบุคคล

/ระยะเวลา...

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566

ภาพความสำเร็จ

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. มีแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผลและนิเทศ การศึกษาสู่โรงเรียน
2. มีข้อมูลสารสนเทศของการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
3. มีแผนนิเทศการศึกษาตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
4. มีการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษาโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดทุกโรงเรียน
5. มีการสรุปและรายงานผลการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
6. ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับประเทศทั้ง RT NT และ O-NET สูงขึ้น ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามจุดเน้นของหลักสูตร
7. มีผลงานการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ระดับโรงเรียน

1. มีการสร้างความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรในโรงเรียน
2. มีข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนรอบด้าน
3. มีระบบนิเทศภายในตามบริบทของโรงเรียน
4. มีแผนและคู่มือการนิเทศตามบริบทของโรงเรียน
5. มีการนิเทศครูทุกชั้นเรียน
6. มีการสรุปและรายงานผลการนิเทศ
7. ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับประเทศทั้ง RT NT และ O-NET สูงขึ้น ผู้เรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามจุดเน้นของหลักสูตร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

1. บุคลากรทุกระดับมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ
2. การทำงานเป็นทีม
3. การบูรณาการในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง
4. การกระจายอำนาจ
5. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

/6. การติดตาม...

6. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
7. ความต่อเนื่องของการดำเนินงานแต่ละระดับ
8. การมุ่งผลสัมฤทธิ์

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีแผนนิเทศการศึกษา ปีงบประมาณ 2566 เพื่อนำไปใช้ในการนิเทศ การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรฐานการศึกษา และจุดเน้นของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และผู้เกี่ยวข้อง เห็นความสำคัญของแผนนิเทศการศึกษา นำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน การติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้รับการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีคุณภาพและได้ตามมาตรฐานการศึกษา

/ตอนที่ 2...

ตอนที่ 2

ทิศทางและนโยบายการจัดการศึกษา

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- 1.1 ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- 1.2 ยึดมั่นในศาสนา
- 1.3 มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
- 1.4 มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

- 2.1 รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี – ชอบ/ชั่ว – ดี
- 2.2 ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ ที่ดีงาม
- 2.3 ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
- 2.4 ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ – มีอาชีพ

- 3.1 การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงานสุ้งงาน ทำงานจนสำเร็จ
- 3.2 การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด
- 3.3 ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี

- 4.1 การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
- 4.2 ครอบครัว – สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
- 4.3 การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ความช่วยเหลือ มีความเอื้ออาทร

/นโยบาย...

นโยบายการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ 2565 - 2566

จุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2565 - 2566

เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการจัดทำแผน การใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า พร้อมทั้งเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ

จุดเน้นที่ 1 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1.1 การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ

1.1.1 การจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

1.1.2 ส่งเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างกันหลากหลายตามบริบทของพื้นที่

1.1.3 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์ เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็น เพื่อเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูให้มากขึ้น

1.1.4 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต และสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะและทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ

1.2 การเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2.1 จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

1.2.2 ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล

1.2.3 ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บ ชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

1.2.4 พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

/อย่างเป็นระบบ...

อย่างเป็นระบบและมีเหตุผลเป็นขั้นตอน

1.2.5 พัฒนาครูอาชีวศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในทางปฏิบัติ (Hands – on Experience) เพื่อให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญทางวิชาการ โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศจัดหลักสูตรการพัฒนาแบบเข้มข้นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี

1.2.6 พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ

จุดเน้นที่ 2 การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

2.1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ

2.2 เผื่อแผ่รังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์

2.3 ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทย เป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ปลุกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีคุณภาพเพียงวินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

จุดเน้นที่ 3 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3.1 สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.2 สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

จุดเน้นที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

4.1 พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้

4.2 ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบทบาทของรัฐธรรมณูญ

4.3 ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

/จุดเน้นที่ 5...

จุดเน้นที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.1 เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

5.2 ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้สามารถเป็นอาชีพ และสร้างรายได้

จุดเน้นที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

6.1 ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย เป็นต้น

6.2 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม

6.3 สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

6.4 พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)

6.5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ

6.6 สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ

6.7 จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ

6.8 ส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2565 - 2566

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2565 - 2566 ดังนี้

1. ด้านความปลอดภัย

พัฒนาระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

/2. ด้านโอกาส...

2. ด้านโอกาส

2.1 สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกายจิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้สมกับวัย

2.2 ดำเนินการ ให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง มีคุณภาพตามมาตรฐาน วางรากฐานชีวิตเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และ ประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.3 การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกนอกระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

2.4 ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านคุณภาพ

3.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะ ที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมือง

3.2 การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันและการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

3.3 ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลัก ที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

3.4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ที่ดี มีความรู้ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

4. ด้านประสิทธิภาพ

4.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลัก

/ในการขับเคลื่อน...

ในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4.2 พัฒนาโรงเรียนมัธยมสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

4.3 บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

4.4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ และสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

4.5 สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.6 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

นางอมรรัตน์ เขิงหอม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้มอบนโยบายให้ข้าราชการและบุคลากรในสังกัด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด บริหารจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงเสมอภาค มีคุณภาพ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ศตวรรษที่ 21

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
3. สร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค ทั้งถึง
4. พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่ศตวรรษที่ 21
5. เสริมสร้างการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ (Goals)

1. องค์กรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
2. ผู้เรียนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค
4. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21

5. ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นครูมืออาชีพ

6. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

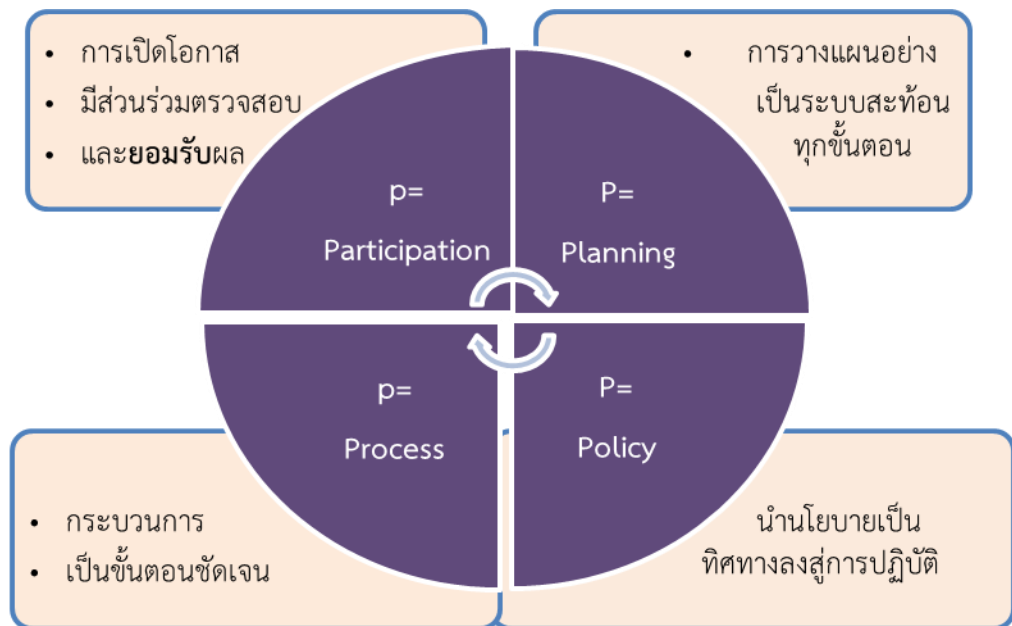
กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 7 ปลูกจิตสำนึกในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

แนวทางการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยรูปแบบเมทริกซ์ 4 P

/นโยบาย...

นโยบาย

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาสู่ความสำเร็จ 5 ประการ (5 Successes)

ในมิติ คนสำราญ งานสำเร็จ

มิติ : คน

S1 : นักเรียน (Student)

S2 : ครูและผู้บริหารโรงเรียน (Teacher & Director)

มิติ : งาน

S3 : ห้องเรียน (Classroom)

S4 : โรงเรียน (School)

S5 : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Education Service Area)

มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการจัดการที่ดี

- การใช้สารสนเทศ
- แผนเป็นเครื่องมือ
- นวัตกรรมเทคโนโลยี
- สื่อสาร ประชาสัมพันธ์
- นำผลการบริหารมาพัฒนา

/ตัวบ่งชี้ที่ 2...

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

- ส่งเสริมบุคลากรก้าวทันการเปลี่ยนแปลง
- การจัดการเรียนรู้ KM /PLC
- มีแหล่งเรียนรู้ รูปแบบหลากหลาย ตามบริบทพื้นที่
- กระบวนการวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ

- กระจายอำนาจการบริหาร การจัดการภายในเขต
- ประสาน การทำงานองค์คณะ เกี่ยวกับ สำนักงาน ตามที่กฎหมายกำหนด
- การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคคล ครอบครัว องค์กรเอกชน

ชุมชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น

- สร้าง พัฒนา ประสานเครือข่ายความร่วมมือ

มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ

- พัฒนารอบหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องแผนชาติ
- พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย แกนกลาง

กรอบหลักสูตรท้องถิ่น และความต้องการสถานศึกษา

- จัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียน
- สถานศึกษา ผลิต จัดทำ พัฒนาสื่อ เครื่องมือ ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- การวัดประเมินผล นำผลไปใช้พัฒนาการศึกษา
- ทำวิจัย พัฒนาวិชากร
- จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านวิชาการงบประมาณ

- วางแผนใช้งบประมาณ
- จัดระบบการเงิน บัญชี พัสดุ
- ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ
- ตรวจสอบภายในเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านวิชาการการบริหารงานด้านวิชาการบุคคล

- แผนอัตรากำลัง สอดคล้องกับนโยบาย และปัญหา
- สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โปรงใส ตรวจสอบได้
- พัฒนา ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งความเป็นมืออาชีพ

- เสริมสร้าง วินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านวิชาการการบริหารงานด้านวิชาการทั่วไป

- พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ
- ทำสำมนักเรียน รับนักเรียน
- อาคารสถานที่ สาธารณูปโภค สภาพแวดล้อม
- พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- ระบบควบคุมภายใน
- สวัสดิการ สวัสดิภาพ
- ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

- ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ ภารกิจหลัก 4 ด้าน และน่านโยบายสู่ปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหาร และการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้

- ผลงานหรือผลการดำเนินงานของกลุ่ม/หน่วย บรรลุเป้าหมาย ตามภารกิจ

เกิดประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ ยึดเป็นแบบได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

- สถานศึกษา ได้รับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ โดยต้นสังกัด ผลการประเมินภายนอก จาก สมศ.ตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร

- ผลประเมินปฐมวัยเป็นไปตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตร

ปฐมวัย พ.ศ. 2560

- ผลการทดสอบ NT O-NET
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551
- ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การวิเคราะห์ เขียน ตามหลักสูตร

แกนกลาง พ.ศ. 2551

- ผลการประเมินมรรคณະสำคัญการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551
- ผลการประเมินสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิ และโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน

ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

/ประชากร...

- ประชากรที่มีอายุถึงเกณฑ์ภาคบังคับ ได้เข้าเรียน ป.1
- ออกกลางคันลดลง
- อัตราศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ของผู้จบ ป.6 ม.3 และ ม.6
- เด็กพิเศษได้รับการดูแลช่วยเหลือ
  - * พิจารณารวม
  - * ด้อยโอกาส
  - * ความสามารถพิเศษ
- นักเรียน ม.3 มีทักษะพื้นฐานอาชีพ
- นักเรียน ม.3 จบหลักสูตร ศึกษาต่อสายอาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผลงานดีเด่น เป็นที่ประจักษ์ ได้รับรางวัลระดับชาติขึ้นไป ก.ค.ศ. รับรอง และเป็นรางวัลในปีการศึกษาปัจจุบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจ ในการบริหารงานด้านวิชาการ และการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ ผลการประเมินความพึงพอใจ การบริการ ของ สพป. ตามกระบวนการ โดยใช้แบบสอบถาม คลอบคลุมทุกภารกิจกลุ่ม

/ตอนที่ 3...

ตอนที่ 3

กระบวนการนิเทศการศึกษาและรูปแบบการนิเทศ

กระบวนการนิเทศการศึกษาของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การนิเทศการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ควรมีกระบวนการที่ต่อเนื่อง มีการเคลื่อนไหวที่เป็นพลวัตร (Dynamic) นั่นคือการนำวงจรคุณภาพ (Quality Loop) หรือวิธีการเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ในการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ปัจจัย (Input) เป็นตัวป้อนที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งใช้ในการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ นโยบายรัฐ/หน่วยงานต้นสังกัด สังคมวัฒนธรรม สภาพบริบทหน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กระบวนการ (Process) เป็นการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการทำงานตามศาสตร์พระราชา คือ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA มีสาระสำคัญ ดังนี้

ประการที่ 1 การเข้าใจ เป็นก้าวแรกในการดำเนินการนิเทศ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของผู้รับการนิเทศร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหา เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกำหนดกิจกรรมการนิเทศร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจซึ่งกันและกันให้มากที่สุด

ประการที่ 2 การเข้าถึง เป็นก้าวต่อมาในการดำเนินการนิเทศ โดยผู้นิเทศจะต้องเข้าถึงข้อมูลของผู้ที่รับการนิเทศอย่างแท้จริง เช่น อาจมีการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สาคิตหรือให้ตัวอย่างการจัดกิจกรรมให้กับครู รับฟังเหตุผล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ในขณะที่เดียวกันผู้รับการนิเทศเองก็ต้องเข้าถึงความต้องการของผู้นิเทศด้วยเช่นกัน เพื่อให้การนิเทศแต่ละครั้งเกิดประโยชน์สูงสุด

ประการที่ 3 การพัฒนา เป็นก้าวที่สามหลังจากที่ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศมีความเข้าใจและเข้าถึงข้อมูลซึ่งกันและกันด้วยการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในขั้นนี้

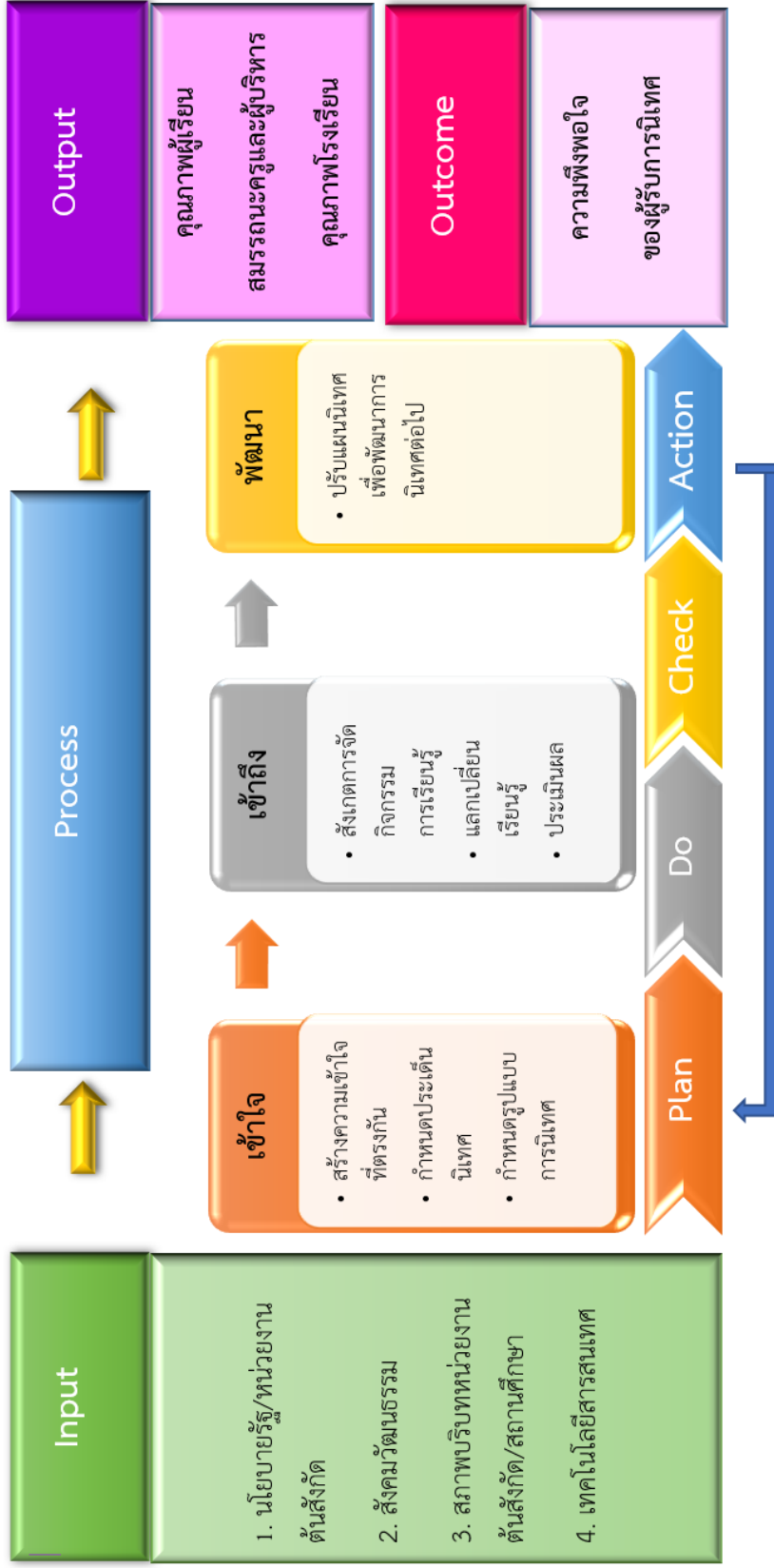
/ผู้นิเทศ...

ผู้นิเทศจะต้องสะท้อนภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและร่วมออกแบบ หรือปรับปรุง สื่อ/ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน จากนั้นอาจกลับมาสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอีกครั้ง หลังจากนั้นก็ร่วมสะท้อนภาพ ชื่นชม และให้ข้อเสนอแนะส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์อีกครั้ง

ผลผลิต (Output) เป็นผลที่ได้จากการดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน สมรรถนะของครูและผู้บริหาร และคุณภาพโรงเรียน

ผลกระทบ (Outcome) เป็นผลจากความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล

แผนภาพที่ 1 กระบวนการนิเทศการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษวิทยาเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษวิทยาเขต

รูปแบบการนิเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม กำหนดให้มีการนิเทศ โดยศึกษานิเทศก์สามารถเลือกใช้รูปแบบหรือเทคนิคการนิเทศตามดุลยพินิจของตนอย่างอิสระรูปแบบการนิเทศที่ศึกษานิเทศก์นิยมใช้มี ดังนี้

1. การนิเทศรายบุคคล

การแนะนำเป็นรายบุคคล (Individual Conference) การพบปะกันระหว่างครูและศึกษานิเทศก์เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้โอกาสศึกษานิเทศก์ได้ทำงานเป็นรายบุคคลกับครูในเรื่องปัญหาทางวิชาการของแต่ละคนเป็นวิธีการที่ทั้งสองคนได้ทำงานร่วมกันกิจกรรมการนิเทศรายบุคคล ได้แก่

1.1 การเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน

วิธีการนิเทศการศึกษาวิธีหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือการไปเยี่ยมชั้นเรียนในขณะที่ครูกำลังสอนการไปเยี่ยมชั้นเรียนจะทำให้เห็นสภาพที่เป็นจริงตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่ครูประสบอยู่เพื่อร่วมมือกับครูหาทางปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การไปเยี่ยมชั้นเรียนควรจะไปต่อเมื่อได้สร้างความสัมพันธ์กับครูเป็นอย่างดีแล้วเพราะครูจะได้ไม่มองศึกษานิเทศก์ด้วยความหวาดกลัวระแวงสงสัยคิดว่าศึกษานิเทศก์จะมาจับผิดการไปเยี่ยมชั้นเรียน หากศึกษานิเทศก์ได้แจ้งวัตถุประสงค์ให้ครูทราบว่าการมานั้นไม่ใช่มาเพื่อจับผิดหรือเพื่อรายงานการปฏิบัติงานของครูแต่มาเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือครู เป็นพี่เลี้ยงครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานกำหนดวัตถุประสงค์ของการเยี่ยมชั้นเรียน ตลอดจนได้แสดงความคิดเห็นและปรึกษาหารือในรายละเอียดต่าง ๆ สำหรับศึกษานิเทศก์นั้น มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเยี่ยมชั้นเรียนที่ดีดังนี้

1) ศึกษานิเทศก์ควรเข้าไปสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน ไม่ใช่ไปจับผิดฟังให้ครูยอมรับว่าศึกษานิเทศก์มาเพื่อช่วยเหลือครู

2) ศึกษานิเทศก์ควรจะไปพร้อมกับครูผู้สอนหรือภายหลังเล็กน้อยก่อนที่ครูจะเริ่มบทเรียนศึกษานิเทศก์ไม่ควรจะแอบเดินย่อง ๆ เข้าไปหลังชั้นเพื่อสังเกตการสอนของครู

3) ศึกษานิเทศก์ควรเข้าไปนั่งอยู่ข้างหลังห้องเรียน ซึ่งสามารถมองเห็นชั้นเรียนได้ทั่วถึงนั่งฟังอย่างเงียบ ๆ ด้วยท่าทีเต็มไปด้วยความสนใจและดูจนจบชั่วโมง

4) ศึกษานิเทศก์ไม่ควรจะเข้าร่วมบทเรียนเป็นอันขาดนอกจากจะได้รับเชิญจากครูและนักเรียนให้เข้าร่วมด้วยเท่านั้น

5) ศึกษานิเทศก์ควรจะต้องมีบันทึกเกี่ยวกับการสอนของครู ซึ่งจะเป็แนวทางการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูภายหลัง

6) ศึกษานิเทศก์ควรจะไปเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อสังเกตการสอนมากกว่าหนึ่งครั้งในหนึ่งภาคเรียน เพื่อจะได้สังเกตดูความเจริญงอกงามของครูในด้านการสอนและดูผลงานการนิเทศของศึกษานิเทศก์เองต่อครูผู้สอน

หลังจากได้มีการเยี่ยมชั้นเรียนแล้วศึกษานิเทศก์ควรจะได้พบปะกับครูเป็นส่วนตัว

/เพื่อชี้แจง...

เพื่อชี้แจงความคิดเห็นให้ครูฟังเปิดโอกาสให้ครูชี้แจงเหตุผลในการกระทำของครู แล้วร่วมกันปรึกษาหารือความคิดที่ดีกว่าถูกต้องกว่าเหมาะสมกว่าการให้คำปรึกษาแนะนำชี้แจงนั้น ไม่ควรให้เนิ่นนานนัก ควรจะเป็นภายในวันเดียวกันหรือถ้าเป็นไปได้ภายหลังจากที่ครูสอนเสร็จก็จะดียิ่งขึ้น เพราะทั้งสองฝ่ายผ่านเหตุการณ์นั้นมาใหม่ ๆ วิธีการที่ดีศึกษานิเทศก์ไม่ควรพูดถึงเฉพาะข้อบกพร่องของครูแต่อย่างเดียว หากมีข้อใดควรชมก็หยิบยกขึ้นมาชมพร้อมทั้งให้กำลังใจที่จะทำเช่นนั้นอีกในการสอนครั้งต่อไป

ข้อควรระวังสำหรับศึกษานิเทศก์ในการไปเยี่ยมชั้นเรียน ก็คืออย่าไปเยี่ยมชั้นเรียน มากจนเกินไปจะทำให้ความสำคัญของการเยี่ยมชั้นเรียนลดน้อยลงไป และจะทำให้ครูเบื่อหน่าย ผลที่สุดครูก็จะหลบหลีกแทนที่จะให้ความร่วมมือ

1.2 การสาธิตการสอน

การสาธิตการสอนคือ การแสดงวิธีการเป็นตัวอย่างให้ผู้แสดงอาจจะเป็นศึกษานิเทศก์เองหรือวิทยากรที่ได้รับเชิญผู้ชมการสาธิตคือครูซึ่งจัดได้เป็นกลุ่มโดยทางโรงเรียนเป็นผู้จัดไว้ หรือในการประชุมอื่น ๆ อาจนำวิธีการสาธิตไปใช้ได้การสาธิตการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูได้เห็นตัวอย่างที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีและศรัทธาต่องานของศึกษานิเทศก์ด้วยการสาธิตการสอนไม่จำเป็นว่าศึกษานิเทศก์จะต้องทำการสาธิตเอง อาจให้ครูหรือผู้อื่นที่เชี่ยวชาญทำการสาธิตแทนก็ได้ นอกจากนี้อาจใช้ภาพยนตร์ที่แสดงการสอนหรือการทดลองแทนก็ได้เช่นกันการสาธิตการสอนควรมีจุดประสงค์ดังนี้

1) ส่งเสริมความเจริญงอกงามทางวิชาชีพแก่ครูการสาธิตการสอนควรส่งเสริมความต้องการและความกระตือรือร้นของครูต่อการใช้ความคิดที่เขามีไว้ในใจ ในระหว่างการสังเกตของการสาธิตจะมีประโยชน์ต่อเมื่อสนองความต้องการก่อให้เกิดความมั่นใจในตัวครู และแก้ความต้องการของนักเรียนในการแก้ปัญหาการสาธิตการสอนเป็นการแสดงวิธีสอนใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนมันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สังเกตและผู้สาธิตทั้งก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีด้วย

2) ช่วยแก้ปัญหาครูเป็นการช่วยสาธิตให้ดูเพื่อช่วยเหลือครูเมื่อแก้ปัญหาเองไม่ได้ศึกษานิเทศก์จะช่วยสาธิตให้ดูการสาธิต จึงเป็นการเกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์และทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือครูนักเรียนในการแก้ปัญหาหากมีปัญหาเกิดขึ้นในช่วงการสาธิตศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นฝ่ายช่วยเหลือครูจะจับตามดูผู้สาธิตการสอนแก้ไขปัญหา ซึ่งครูสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาของตนเมื่อเกิดสถานการณ์ดังกล่าวขึ้นกับตนเอง

3) เป็นการผสมผสานทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการศึกษาเข้าด้วยกัน วิธีการผสมผสานทฤษฎีและแนวปฏิบัติเข้าด้วยกันได้ดีได้แก่ การสาธิตการสอนเป็นการแปลทฤษฎีออกมาเป็นแนวปฏิบัติโดยผ่านทางวิธีการสาธิตการสอน

4) ช่วยในการอบรมครูการสาธิตการสอนจะช่วยให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนที่ทำการสาธิตครูได้ศึกษา และเข้าใจในเนื้อหาวิชาใหม่ ๆ อยู่เสมอการสาธิตการสอนจะช่วยให้ครูสามารถเข้าใจถึงกระบวนการและการนำไปใช้กับสถานการณ์ของตนเองได้

1.3 การให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching)

ความหมาย

การให้คำปรึกษาแนะนำเป็นการพบปะกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ คือ การนิเทศแบบเสนอแนะ Coaching Technique (Modern Business : Reports : 1977) เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากเทคนิคการนิเทศแบบเสนอแนะ Coaching Technique เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานก้าวไปถึงจุดหมายปลายทางได้ เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ความสามารถที่จะรับผิดชอบในหน้าที่สูงขึ้น (เช่นในกรณีแต่งตั้งให้เป็นผู้นิเทศ) หรือเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานมากขึ้น

ขั้นตอนการนิเทศแบบโค้ชชิ่ง

การนิเทศแบบการให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) มี 4 ขั้นตอน เขียนเป็นสัญลักษณ์คือ CQCD มีรายละเอียดดังนี้

C - Compliment หมายถึง การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ที่ทำหน้าที่เป็น Coach และผู้ให้คำแนะนำซึ่งเป็นสัมพันธภาพที่สร้างความไว้วางใจความสบายใจในแนวทางของ Coaching Techniques นับเป็นบทบาทสำคัญของ Coach ที่จะต้องดำเนินการ ดังนั้นควรดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลของผู้ที่รับการแนะนำเช่นจุดเด่นผลงานเด่นความชอบอหยาตัย จุดอ่อนจุดที่ต้องปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ควรบันทึกไว้อย่างเป็นระบบมีความเหมาะสม

2. นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพได้แก่การชมเชยหรือการสร้างบรรยากาศเพื่อการเชื่อมโยงไปสู่ขั้นต่อไป

Q - Question หมายถึง การถามเน้นการถามในเชิงขอความคิดเห็นไม่ให้ผู้ตอบจนมุมหรือเกิดความไม่สบายใจที่จะตอบคำถามซึ่งผู้เป็น Coach อาจจะใช้ความเหมาะสมของผู้รับคำแนะนำและสภาพปัญหาเช่น

- คุณคิดว่าผมจะช่วยอะไรได้บ้าง
- คุณคิดว่ามีวิธีการอะไรบ้างที่แก้ปัญหานี้
- คุณคิดว่าถ้าใช้วิธีการนี้แล้วจะเกิดอะไรขึ้น- ทุกอย่างจะต้องมีข้อดีและข้อจำกัด

คุณคิดว่าวิธีนี้อะไรคือข้อดีอะไรคือข้อจำกัด

- คุณคิดว่าข้อจำกัดนั้น ๆ จะมีทางแก้ไขหรือควรทำอย่างไรหรือจะหาทางออก

/อย่างไร...

อย่างไรในสภาวะหรือในสภาพเช่นนี้

- คุณคิดว่าถ้าคุณจะพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นมีอะไรบ้างที่เราควรทำ
- ที่คุณคิดว่า “ไม่ดี, ยังไม่ดีคืออะไรบ้าง” “คุณคิดว่ามีอะไรบ้างที่คุณต้องการเสริม

เพิ่มเติม”

C - Correct หมายถึง การเสนอแนะแนวทางแก้ไขในขั้นตอนนี้ผู้เป็น Coach ควรให้ความสำคัญในขั้นตอนที่สืบเนื่องจากขั้น Question นำคำตอบของผู้รับคำแนะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในส่วนที่ยังบกพร่องและสังเคราะห์เป็นแนวการปฏิบัติหรือการพัฒนางานในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและในขั้นตอนนี้ควรกำหนดบทบาทในการปฏิบัติแต่ละเรื่องชัดเจน

D - Demonstrate หมายถึง การนำข้อเสนอหรือแนวทางที่ตกลงกันไว้ในขั้นตอนของ

C - Correct หรือแผนการใช้นวัตกรรมซึ่งผู้รับคำแนะนำเป็นผู้ปฏิบัติผู้เป็น Coach เป็นผู้แนะนำอย่างใกล้ชิดบางครั้ง Coach อาจต้องสาธิตการนิเทศแบบ Coaching Techniques ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้

- 1) ผู้เป็น Coach ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่ผู้รับคำแนะนำยอมรับ
- 2) มีความเหมาะสมกับการสอนแนะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยใช้ได้กับบุคคลทุกกลุ่มทั้งการพัฒนาศึกษานิเทศก์พัฒนาผู้บริหารและพัฒนาครู

1.4 เทคนิคการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาเป็นการนิเทศตัวต่อตัวระหว่างศึกษานิเทศก์กับครูผู้สอนมี 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การให้คำปรึกษาทางตรง (directive counseling) มีลำดับขั้นตอนการนิเทศ ดังนี้
  - (1) ขอให้ครูให้ข้อมูลให้กระจ่างที่จำเป็นต้องแก้
  - (2) ผู้นิเทศสรุปปัญหา - สาเหตุครูเห็นด้วยหรือไม่
  - (3) ผู้นิเทศเสนอวิธีแก้ - ทางเลือกให้พิจารณา
  - (4) ให้ครูแสดงความคิดเห็นพิจารณาทางเลือก
  - (5) กำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาที่ชัดเจน
  - (6) ให้ครูตกลงแนวปฏิบัติกำหนดระยะเวลาดำเนินการ
  - (7) ติดตามประเมินผล
- 2) การให้คำปรึกษาทางอ้อม (non-directive counseling)
  - (1) ฟังปัญหาครูอย่างตั้งใจ
  - (2) ผู้นิเทศพูดทบทวนปัญหาเป็นระยะเมื่อครูพูดจบ
  - (3) ผู้นิเทศซักถามครูรู้ปัญหาให้ลึก
  - (4) ให้ครูคิดหาทางแก้ปัญหากระตุ้นทางเลือกหลายทาง

/ (5) ครูพิจารณา...

(5) ครูพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด

(6) ให้ครูวางแผนดำเนินการแก้ปัญหา กำหนดระยะเวลาดำเนินการและทรัพยากร

(7) ผู้นิเทศทบทวนแผนงานที่ครูวางไว้สร้างข้อตกลงในการปฏิบัติ

3) การให้คำปรึกษาแบบผสมผสาน

เป็นการให้คำปรึกษาลักษณะปัญหาและลักษณะบุคคลผสมผสานตามสถานการณ์ ผู้นิเทศรู้จักรับฟังช่วยให้ครูสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาได้เอง ครูมีความภูมิใจมั่นใจตนเอง แต่ครูต้องการคำแนะนำความรู้ประสบการณ์จากผู้นิเทศผู้นิเทศจึงใช้แบบผสมผสาน

2. การนิเทศรายกลุ่ม

ในการนิเทศการศึกษานั้นบางครั้งจำเป็นต้องให้ความรู้แก่ครูกว้างละมาก ๆ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา งบประมาณ จำนวนผู้นิเทศ ที่ไม่เพียงพอหรือความเร่งด่วนของการดำเนินงาน ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงจำเป็นต้องใช้การนิเทศรายกลุ่มกิจกรรมการนิเทศรายกลุ่มที่ใช้อยู่เสมอ ได้แก่

2.1 การประชุมการอบรมและการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นนิเทศรายกลุ่มที่ศึกษานิเทศก์ใช้กันมากที่สุดมีข้อควรคำนึงดังนี้

1) การอบรมข้อควรคำนึงคือเตรียมการให้พร้อมตั้งแต่กำหนดการบุคคลที่เกี่ยวข้อง สถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกสิ่งแวดล้อมระหว่างอบรมสร้างความประทับใจ รักษาเวลาให้ข้อมูลที่รวดเร็วเที่ยงตรงประเมินผลการอบรม

2) การประชุมเชิงปฏิบัติการมีสิ่งที่จะต้องคำนึง คือ

(1) เตรียมการให้พร้อมทุกด้าน

(2) ชักจูงผู้ร่วมให้สนใจประชุมอย่างต่อเนื่อง

(3) กระตุ้นส่งเสริมผู้เข้าร่วมแสดงศักยภาพ

(4) ตาราง/กำหนดการยืดหยุ่นตามสภาพกิจกรรม

(5) สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง

2.2 การประชุมปรึกษากับคณะครู

2.3 การสนทนาทางวิชาการ

การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

เป็นการชี้แนะและช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน มีหลักการนิเทศที่เน้นประเด็นสำคัญ

4 ประการ คือ

1) การสร้างศรัทธาผู้นิเทศจะต้องสร้างศรัทธาเพื่อให้ครูยอมรับ และเกิดความสนใจที่จะใฝ่รู้ ใฝ่ปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการสร้างความสัมพันธ์แจ้งภารกิจและความมุ่งหมาย จัดเวลา กำหนดวิธีการทำงาน

/2) การสาธิต...

2) การสาธิตรูปแบบการสอน ผู้ให้การนิเทศจะต้องแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ชัดว่าการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น สามารถปฏิบัติและทำได้จริง ๆ และครูสามารถนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนได้ โดยอาจจัดนิทรรศการทางวิชาการและสาธิตรูปแบบการสอน

3) การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะต้องมีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการร่วมคิดแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จัดบริการเอกสารทางวิชาการวางแผนร่วมกันเพื่อศึกษาดูงาน แนะนำให้ปฏิบัติตามสภาพจริง พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลการปฏิบัติทางแก้ไขปรับปรุง เข้าร่วมประชุม สัมมนา การฝึกอบรมตามโอกาสและนำเสนอผลงานในการประชุมปฏิบัติการ

4) การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการผู้นิเทศจะต้องบันทึกการนิเทศอย่างสม่ำเสมอสังเกตและรับฟังข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับการนิเทศ การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสืบไป

กล่าวโดยสรุปก็คือ กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศเป็นการปฏิบัติจริงในสภาพที่เป็นจริงผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศต้องมีการปรึกษาหารือติดต่อสื่อสาร เยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยแก้ปัญหาและให้กำลังใจกันร่วมคิดร่วมทำบอกวิธีให้รู้ สาธิตให้ดูและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่พบมีการพบปะสนทนาเพื่อจะได้ทราบทุกข์สุข และก่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาพื้นฐานเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานทั้งนี้ ผู้นิเทศจำเป็นต้องเริ่มงานด้วยความสัมพันธ์ที่ดีให้ครูรู้สึกไว้วางใจพร้อมทั้งนำกระบวนการนิเทศสอดแทรกกลมกลืนเข้าไปกับภาระงานปกติของครู การเยี่ยมเยียนการติดต่อสื่อสารกับครูควรหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจของการตรวจสอบ แต่ควรเป็นการให้กำลังใจ ใช้วิธีการพูดทางบวก มีการแลกเปลี่ยนความคิดและปรึกษาหารือซึ่งผู้นิเทศพึงตระหนักว่าการนิเทศนั้นมิใช่การสั่งการ ตรวจสอบ บังคับบัญชา มิใช่การนิเทศกระดากแต่เป็นการนิเทศคน กระดากเป็นเพียงองค์ประกอบที่แสดงร่องรอย การเรียนรู้ส่วนหนึ่งเท่านั้นแต่ที่สำคัญที่สุดผู้นิเทศต้องนิเทศคน พูดคุยกับครู ดูพฤติกรรมของนักเรียน สังเกตบรรยากาศ และความสัมพันธ์ในสังคมเรียนรู้นั้น เพื่อเข้าถึงสถานภาพ และปัญหาโดยเริ่มต้นจากศรัทธาที่ครูมีความตั้งใจที่จะไปปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์เป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมแนะแนววิธีการต่าง ๆ ด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้หากได้แรงหนุนอีกด้านหนึ่ง คือ การแนะนำช่วยเหลือให้แบบอย่างจากเพื่อนครูด้วยกันในรูปแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ก็จะช่วยเป็นพลังผลักดันให้ครูได้ตระหนัก และมองเห็นขั้นตอนการสอนที่เป็นจริงชัดเจน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนของตนได้ดีขึ้น นำไปสู่แนวทางการนิเทศที่ถูกต้อง

การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา (cognitive coaching)

เป็นกระบวนการที่ไม่เน้นการตัดสินความถูกต้องแต่จะใช้การประชุมวางแผน การสังเกต

/และการประชุม...

และการประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน และยังใช้ในการวางกลยุทธ์ที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อจะเสริมสร้างการรับรู้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนของนักเรียน เป็นการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการคิดของครู จุดมุ่งหมายสำคัญของรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญา คือ

- 1) การพัฒนาและรักษาความไว้วางใจ
- 2) การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้
- 3) การส่งเสริมความองกวมในพฤติกรรมที่เป็นอิสระและพึ่งพาอาศัยกัน

การนิเทศแบบชี้แนะทางปัญญามีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. การประชุมวางแผนซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้มีการสร้างความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อการเตรียมการสอน และสร้างตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน

2. การสังเกตการสอน เป็นการให้บริบทสำหรับการสอนแนะ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผน

3. การประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน เกิดขึ้นภายหลังการสังเกตพฤติกรรมการสอน เพื่อให้ครูสามารถพิจารณาบทเรียน และพฤติกรรมก่อนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมการสอนแนะจะช่วยให้ครูได้บอกถึงความรู้สึกประทับใจในการสอนของตนเอง โดยนำพฤติกรรมการสอนที่กำหนดให้ไปสังเกตในขั้นตอนการวางแผนและการสังเกตการสอนให้มาอภิปรายร่วมกัน

รูปแบบนี้จะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้นิเทศมีเวลาเพียงพอให้สมาชิกในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน ด้วยบรรยากาศที่มีอิสระในการพิจารณาประเด็นที่ไม่คุ้นเคยและทำการสังเกตซึ่งกันและกัน จึงเป็นรูปแบบที่อยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ ผลของการนิเทศแบบนี้ทำให้ครูมีความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน

การนิเทศโดยพี่เลี้ยง (Mentoring)

เป็นรูปแบบที่ใช้วิธีการร่วมมือกัน โดยมีการช่วยเหลือเพื่อจะถ่ายโอนบทเรียนของประสบการณ์วิชาชีพ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสำคัญว่าจะมีบทบาท 5 บทบาท คือ บทบาทการสอน การสนับสนุน การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา และการสร้างสัมพันธภาพ และผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยง ควรมีบทบาท ดังนี้

1. การให้ข้อเสนอแนะโดยช่วยให้ผู้รับการนิเทศได้เข้าใจวัฒนธรรมของสถานศึกษา และเข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา

2. การให้การสอนแนะในการฝึกฝนเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาวินิจฉัยโดยใช้รูปแบบการช่วยเหลือ

3. ในบทบาทนี้ครูพี่เลี้ยงจะเป็นเพื่อนหรือที่ปรึกษาที่จะให้ความสนใจในการที่จะระบุ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาคือการเรียนการสอนให้กับผู้รับการนิเทศ

/4. ครูพี่เลี้ยง...

4. ครูพี่เลี้ยงจะเป็นผู้ให้กำลังใจและพัฒนา โดยให้การยกย่องและร่วมฉลองความสำเร็จ

การนิเทศแบบออนไลน์

กิจกรรมนิเทศการศึกษา หมายถึงกิจกรรมที่ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและรองรับด้วยข้อมูลสารสนเทศ เป็นกิจกรรมที่อยู่ในบรรยากาศของความร่วมมือร่วมใจเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศทางไกลเป็นหนึ่งในรูปแบบของการนิเทศในอดีตใช้วิธีการส่งจดหมาย ส่งข่าว ผู้รับการนิเทศเป็นเพียงผู้รับสารฝ่ายเดียวเท่านั้น ไม่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้นิเทศ แต่ปัจจุบันในยุคเทคโนโลยีข่าวสาร การใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) มาเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ สามารถตอบข้อสงสัยสอบถามได้ พูดคุยได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ ระยะทางไม่เป็นอุปสรรคปัญหาและเข้าถึงได้ทุกแห่ง ดังนั้น รูปแบบการนิเทศทางไกลจึงเปลี่ยนรูปแบบไปเป็น “นิเทศออนไลน์”

ตอนที่ 4

การปฏิบัติการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด กำหนดปฏิบัติการนิเทศและปฏิทินการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด และนำผลการติดตาม ประเมินผลมาใช้ในการพัฒนากระบวนการนิเทศ เพื่อวางแผน แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษา ยุทธศาสตร์ จุดเน้นและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของโรงเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ประเด็นการนิเทศ มีดังนี้

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
1. ความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ	1. ให้คำปรึกษา แนะนำในการจัดทำแผน ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ 2. ให้คำปรึกษา แนะนำ ด้านกายภาพของสถานศึกษาในด้านความปลอดภัย
2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์เฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	1. ให้คำปรึกษา แนะนำการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์เฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2. ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ON-SITE ON-AIR ONLINE 3. ความพร้อมของสถานศึกษา เน้นความร่วมมือปฏิบัติตาม 8 แนวทาง
3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	1. จัดทำเอกสารการนิเทศหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย 2. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัย

/3. แนะนำเครื่องมือ...

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	3. แนะนำเครื่องมือประเมินหลักสูตร สถานศึกษาระดับปฐมวัย 4. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 5. ตรวจสอบเอกสาร ร่องรอยการปฏิบัติงาน 6. ใช้รูปแบบการนิเทศผสมผสาน 6.1 การสะท้อนคิด (Reflecting) 6.2 การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) 6.3 การสอนแนะ (Coaching)
4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ 2. ให้คำแนะนำการจัดทำหน่วยบูรณาการ แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ที่พัฒนาสมรรถนะทาง สาขาวิชาชีพ 3. เยี่ยมชั้นเรียน / สังเกตการณ์จัดกิจกรรม และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ
5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนให้ สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการและขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การศึกษาข้อมูลโรงเรียน 2. การคัดกรองโรงเรียน 3. การส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาของโรงเรียน 5. การเร่งพัฒนาโรงเรียน
6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพิเศษ และ วางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ 2. เยี่ยมชั้นเรียน / สังเกตการณ์สอน

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดทำหน่วย และแผนการจัดการเรียนรู้ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน <ul style="list-style-type: none"> - มีส่วนร่วมในชั้นเรียน - มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ - เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย - เรียนรู้ด้วยความหมาย - สร้างองค์ความรู้ได้ - มีความเข้าใจในตนเอง - ใช้สติปัญญา ในการคิดวิเคราะห์ - สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 - มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพในการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย 2. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 3. ตรวจสอบเอกสาร ผลงาน/ชิ้นงาน
8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษา ชี้แนะ สะท้อนคิด ช่วยเหลือ ในการวิเคราะห์ผลการประเมินการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็น และกำหนดจุดพัฒนา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. สอนงานเพื่อให้ครูผู้สอนใช้เทคนิค ชุดฝึก หรือนวัตกรรมพัฒนาการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็นของนักเรียน การใช้สื่อ DLIT และค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดีของครู เทคนิคบันได 6 ขั้นสู่ความสำเร็จการอ่านจับใจความ 3. สังเกตชั้นเรียนและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ 4. ถอดบทเรียนผลการนิเทศเพื่อค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในด้านการอ่าน การเขียน และคิดเลขเป็น
9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษา ชี้แนะ สะท้อนคิด ช่วยเหลือ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้

/ภาษาอังกฤษ...

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	<p>ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>2. สังเกตสภาพจริง การจัดสภาพบริบท มีป้ายบอกชื่ออาคาร ชื่อห้อง และสถานที่ต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ</p> <p>3. ตรวจสอบเอกสาร ร่องรอย หลักฐาน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนปฏิบัติการ/แผนงาน/โครงการ - แบบบันทึกการจัดกิจกรรม <p>4. สอบถามการนำสื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - Echo English - English Hour - English 24 - สื่อ DLTV - สื่อ 60 พรรษาสมเด็จพระเทพฯ
10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	<p>1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ในการวิเคราะห์ผลการทดสอบและกำหนดจุดพัฒนาในการจัดการเรียนรู้</p> <p>2. สอนงานเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการด้วยการนิเทศภายใน การจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p> <p>3. สังเกตชั้นเรียน / เยี่ยมห้องเรียน</p>
11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT	<p>1. เยี่ยมชั้นเรียน / สังเกตการสอนครู</p> <p>2. ชี้แนะการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับการเรียนการสอน ในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ และ DLIT ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่</p> <p>3. เสนอแนะให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT ในการสอนซ่อมเสริม</p>

/หรือเสริม...

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	หรือเสริมเด็กเก่ง โดยดูบทเรียนย้อนหลังจากระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
12. การประกันคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชี้แนะแนวทางและให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ภารกิจและกำหนดจุดพัฒนาในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของครูในระดับโรงเรียน 2. ชี้แนะแนวทางและให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือในการเตรียมการรับการประเมินจากภายนอก รอบ 4
13. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือการนำเนื้อหาวิทยาการคำนวณ บรรจุลงในหลักสูตรสถานศึกษา โดยการใช้คำถำนำ เช่น <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ แยกออกเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือไว้ร่วมกับวิชาวิทยาศาสตร์ 1.2 ครูมีแผนการจัดการเรียนการสอน รายวิชาวิทยาการคำนวณหรือไม่อย่างไร 1.3 ครูมีกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเป็นฝึกทักษะกระบวนการแก้ปัญหาอย่างไร
14. หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดทำและการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ 2. ตรวจสอบเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา ในการนำหลักสูตรด้านทุจริตลงในโครงสร้างหลักสูตร และให้ข้อเสนอแนะ 3. โรงเรียนตอบแบบกำกับ ติดตามการจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตตามเอกสารที่ให้กรอก 4. สังเกตชั้นเรียนเกี่ยวกับการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

/เพื่อพัฒนา...

ประเด็นการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ
	เพื่อการพัฒนา 5. ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนสุจริต กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการ เช่น กิจกรรม บริษัทสร้างการดี 6. ให้คำปรึกษา แนะนำการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของ โรงเรียน ด้วยระบบออนไลน์
15. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินโครงการ / กิจกรรมที่รับผิดชอบให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการและกิจกรรม 2. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
16. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 16.1 การบริหารงานวิชาการ 16.2 การบริหารงานทั่วไป 16.3 การบริหารงบประมาณ 16.4 การบริหารบุคคล	1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือการบริหาร จัดการภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 2. ตรวจสอบเอกสาร / สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ตามประเด็นเครื่องมือการนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน

ปฏิบัติการนิเทศการศึกษาในความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา กำหนดให้ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติการนิเทศสถานศึกษาในความรับผิดชอบ ประจำปี
 งบประมาณ 2566 โดยศึกษานิเทศก์ จะต้องจัดทำแผนการนิเทศการศึกษารายบุคคล ดังนี้

ที่	โรงเรียนในความรับผิดชอบ	ระยะเวลาในเทศ	ผู้รับผิดชอบ
1.	ศูนย์เครือข่ายปทุมหลวง 1. อนุบาลตราด 2. วัดหนองคันทรัง 3. วัดหนองเสม็ด (อรรถพรสงเคราะห์) 4. วัดสุวรรณมงคล 5. วัดไทรทอง 6. วัดห้วยน้ำขาว 7. บ้านเปรี๊ดโน 8. วัดแหลมหิน	ระยะเวลาที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	น.ส.สุวิมล โคกคาน

/วัดอ่าวใหญ่...

ที่	โรงเรียนในความรับผิดชอบ	ระยะเวลาในเทศ	ผู้รับผิดชอบ
	9. วัดอ่าวใหญ่ 10. ชุมชนวัดอ่าวซ้อ		
2.	ศูนย์เครือข่ายลุ่มแม่น้ำตราด 1. อนุบาลชุมชนวัดหนองบัว (รัตนวงศ์ราษฎร์บำรุง) 2. บ้านท่าประดู่ 3. บ้านท่าเรือจ้าง (ประชาชนูปถัมภ์) 4. บ้านสวนใน 5. วัดบุปผาราม (คุณวุฒิอุปถัมภ์ มิตรภาพที่ ๑๐๐) 6. วัดวัง (กิม บุญอยู่อุทิศ) 7. บ้านฉางเกลือ (รักเมืองไทย ๓) 8. บ้านบางปรุง 9. วัดคลองซุด 10. วัดบางปรือ	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	น.ส.ศศิวิมล จุลศิลป์
3.	ศูนย์เครือข่ายทรศพล 1. วัดตะกาง 2. คลองขวาง 3. บ้านทุ่งไก่อัดก 4. วัดอรุณดิตราราม 5. ชุมชนวัดท่าพริก (จริยาอุปถัมภ์) 6. วัดวิเวกวราราม (ศุภกิจวิบูลอุปถัมภ์) 7. บ้านโพรงตะเฒ่ (จันทร์ประสิทธิ์อนุเคราะห์) 8. บ้านไร่ป่า 9. วัดแหลมกลัด 10. บ้านคลองประทุน 11. วัดสะพานหิน	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	น.ส.รุ่งอรุณ สังกวาล
4.	ศูนย์เครือข่ายเขาสมิง 1 1. วัดสลัก 2. บ้านคลองศอก (เพิ่มประชากรราษฎร์อุปถัมภ์) 3. ชุมชนบ้านเขาสมิง 4. บ้านตงกลาง 5. บ้านอ่างกะป่อง	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	นางมาลิน จิตนาวสาร

/วัดท่าโสม...

ที่	โรงเรียนในความรับผิดชอบ	ระยะเวลาในเทศ	ผู้รับผิดชอบ
	6. วัดท่าโสม (คุณสารราชภัฏร์บำรุง) 7. บ้านตามาง (อมฤทธิอุปกัมภ์) 8. ชุมชนวัดแสนตั้ง 9. วัดท่าหาด 10. บ้านโป่ง 11. บ้านห้วงพัฒนา 12. วัดพนมพริก		
5.	ศูนย์เครือข่ายเขาสมิง 2 1. บ้านเกษมสุข 2. บ้านเจียรพัฒนา 3. บ้านมณฑล 4. บ้านดอนสูง 5. วัดดินแดง 6. วัดเสนาณรงค์ 7. วัดประณีต 8. บ้านหนองบัว 9. วัดตาพลาย 10. บ้านเนินตะบก	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	นายทศพล ฤณวงษ์
6.	ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ 1. อนุบาลวัดคลองใหญ่ 2. บ้านคลองจาก 3. บ้านเนินตาล 4. บ้านตาทนีก 5. บ้านคลองมะนาว 6. บ้านไม้รูด (วิสิทธิ์ประชาสรรค์) 7. บ้านหนองม่วง 8. วัดห้วงโสม 9. บ้านโชดทราย 10. บ้านคลองมะขาม 11. บ้านหาดเล็ก	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66	นางชุตติกาญจน์ มัตถาประโท

ที่	โรงเรียนในความรับผิดชอบ	ระยะเวลาในเทศ	ผู้รับผิดชอบ
7.	ศูนย์เครือข่ายทับทิมสยาม 1. บ้านด่านชุมพล 2. บ้านปะเตา 3. บ้านป้องกันตนเองด่านชุมพล 4. เพียงหลวง ๖ ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี 5. บ้านสระใหญ่ 6. ไทยรัฐวิทยา 44 (บ้านนนทรีย์) 7. ชุมชนบ้านตากแว้ง 8. ชุมชนวัดบ่อไร่ 9. อนุบาลบ่อพลอยราษฎร์รังสรรค์	ระยะเวลาที่ 1 ต.ค. 65 – เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	นายประภัทร ประภัสสรางกุล
8.	ศูนย์เครือข่ายถิ่นพลอยแดง 1. วัดช้างทูน 2. บ้านมะนาว 3. บ้านคลองแอง 4. บ้านจัดสรร 5. บ้านปะอา 6. อัมพรจินตกานนท์ 7. ศิริศรีสาครวิทยา 8. บ้านหนองบอน	ระยะเวลาที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66	นางธัญญา ฉายศิริ
9.	ศูนย์เครือข่ายแหลมงอบ 1. บ้านคลองใหญ่ 2. บ้านเนินดินแดง 3. อนุบาลวัดน้ำเชี่ยว 4. ชุมชนวัดบางกระดาน (สวนราษฎร์บำรุง) 5. วัดบางปิดล่าง (ราษฎร์สงเคราะห์) - วัดทองธรรมชาติ - บ้านธรรมชาติล่าง 6. วัดแหลมมะขาม (กัลยาณกิตติวิทยา) 7. วัดแหลมมะขามสาขา บ้านแหลมทองกลาง 8. ชุมชนแหลมงอบ	ระยะเวลาที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	น.ส.ผกายรัตน์ บริรักษ์ศุภกร

ที่	โรงเรียนในความรับผิดชอบ	ระยะเวลาในเทศ	ผู้รับผิดชอบ
10.	ศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง 1. บ้านคลองพร้าว 2. อนุบาลเกาะช้าง 3. บ้านบางเบา 4. วัดวิชคามคชทวีป 5. วัดสลักเพชร	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 – เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	น.ส.ผกายรัตน์ บริษัทฯศุภกร
11.	ศูนย์เครือข่ายเกาะกูด 1. บ้านคลองเจ้า 2. บ้านอ่าวพร้าว 3. อนุบาลเกาะกูด 4. บ้านเกาะหมาก (สถิตย์สุทธีวงษ์)	ระยะที่ 1 ต.ค. 65 - เม.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง ระยะที่ 2 พ.ค. 66 - ก.ย. 66 โรงเรียนละ 2 ครั้ง	น.ส.ผกายรัตน์ บริษัทฯศุภกร

ปฏิทินนิเทศการศึกษาตามขอบข่ายการนิเทศ

ที่	เดือน	ประเด็นการนิเทศ	หมายเหตุ
1.	ตุลาคม 2565	1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 3. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 4. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชการที่ 10	
2.	พฤศจิกายน 2565	1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 3. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ	
3.	ธันวาคม 2565	1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคาม ทุกรูปแบบ 2. การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เช่น - นิเทศชั้นเรียน 3. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน - โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของศูนย์เครือข่าย 4. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ	

/Computing...

ที่	เดือน	ประเด็นการนิเทศ	หมายเหตุ
		(Computing Science)	
4.	มกราคม 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 4. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 5. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 7. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 8. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 9. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) 10. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 11. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 12. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และคุณธรรมจริยธรรม 13. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 	
5.	กุมภาพันธ์ 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 2. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 3. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ 4. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 5. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 6. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 7. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 8. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT 9. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 10. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 11. การประเมินความสามารถในด้านการอ่าน ของผู้เรียน(RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 	

/12. การจัดการเรียนรู้...

ที่	เดือน	ประเด็นการนิเทศ	หมายเหตุ
		12. การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และคุณธรรมจริยธรรม	
6.	มีนาคม 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 2. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 3. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ 4. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 5. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 6. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT 8. การประกันคุณภาพการศึกษา 9. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 10. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 11. การประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 12. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม 	
7.	เมษายน 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 2. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 3. การประกันคุณภาพการศึกษา 4. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 5. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 	
8.	พฤษภาคม 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 4. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 5. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 6. การประกันคุณภาพการศึกษา 7. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 8. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 	

/9. การจัดการเรียนการสอน...

ที่	เดือน	ประเด็นการนิเทศ	หมายเหตุ
		9. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม	
9.	มิถุนายน 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ 5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT 12. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) 13. หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา 14. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม 15. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 16. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 17. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 	
10.	กรกฎาคม 2566	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ 5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 	

/การอ่าน...

ที่	เดือน	ประเด็นการนิเทศ	หมายเหตุ
		8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT 12. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) 13. หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา 14. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม 15. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 16. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 17. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน	
11.	สิงหาคม 2566	1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ 5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT 12. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) 13. หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา	

ที่	เดือน	ประเด็นการนิเทศ	หมายเหตุ
		14. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม 15. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 16. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 17. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน	
12.	กันยายน 2566	1. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา 3. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย 4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ 5. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษเรียนร่วม 7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น 9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT 12. การจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) 13. หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา 14. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและคุณธรรมจริยธรรม 15. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวง รัชกาลที่ 10 16. การนิเทศโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ 17. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน	

ตอนที่ 5

การรายงานการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

การรายงานผลการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กำหนดให้ศึกษานิเทศก์ทุกคนรายงานผลการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. รายงานผลการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษาประจำเดือน

ศึกษานิเทศก์แต่ละคนต้องทำบันทึกการปฏิบัติการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษาตามภารกิจ / กิจกรรมรายเดือนตามแบบฟอร์มที่กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ร่วมกันจัดทำขึ้น โดยกลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา รวบรวมจัดทำเป็นเอกสารรายงานรูปเล่ม ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไปนำเสนอผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามลำดับ

วันประชุมประจำเดือนของทุกเดือน ศึกษานิเทศก์นำข้อมูลการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. รายงานวิธีการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาที่ดี ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 1 ครั้ง

3. รายงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี และโครงการที่ได้รับงบประมาณ สพฐ.

/รายงานผลการติดตาม...

รายงานการพัฒนาการนิเทศสู่วิธีปฏิบัติที่ดี ปีงบประมาณ 2566
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

*****

ชื่อผลงาน .....

ชื่อ (นาย , นาง, นางสาว) .....

ให้จัดทำรายงานฉบับย่อ เป็นการนำเสนอหัวข้อหรือองค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ศึกษา
 เข้าใจเรื่องที่รายงานว่า ทำไมจึงทำ ทำเพื่ออะไร ดำเนินการอย่างไร และผลเป็นอย่างไร ซึ่งมีองค์ประกอบ
 สำคัญ ดังนี้

1. ความสำคัญและความเป็นมา
2. วัตถุประสงค์
3. แนวคิดหลักการ
4. วิธีดำเนินการหรือกระบวนการ (ประชากร / กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่าง นวัตกรรม

วิธีการใช้นวัตกรรม วิธีการเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล)

5. ผลการดำเนินงานหรือพัฒนา
6. สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ

/แบบรายงานผล...

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

1. ชื่อโครงการ .....
2. สอดคล้องกับ นโยบาย สพฐ.....
     กลยุทธ์ สพฐ. ....
     ยุทธศาสตร์ สพป. ....
     มาตรฐานสำนักงาน .....
3. ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ .....
4. สถานที่ดำเนินงานโครงการ .....
5. ลักษณะโครงการ   ใหม่   ต่อเนื่อง
                                   แก้ปัญหา/ปรับปรุง   พัฒนา   นโยบาย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ
     6.1 .....
     6.2 .....
     6.3 .....
7. ผลสำเร็จของการดำเนินงาน (เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์)
     ( ) ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (ร้อยละ 100)
     ( ) ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (ร้อยละ 80 - 99)
     ( ) ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (ร้อยละ 60 - 79)
     ( ) ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (ต่ำกว่า ร้อยละ 60)
     กรณีดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด(ระบุเหตุผล/ความจำเป็น).....

8. เป้าหมาย

8.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ

เป้าหมายที่กำหนดไว้	ผลการดำเนินงาน
1.	( ) ตามเป้าหมาย (ร้อยละ 100)
2.	( ) ร้อยละ 80- 99 ของเป้าหมาย ( ) ร้อยละ 60 -79 ของเป้าหมาย ( ) ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเป้าหมาย

กรณี...

กรณีดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด(ระบุเหตุผล/ความจำเป็น).....

8.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เป้าหมายที่กำหนดไว้	ผลการดำเนินงาน
1.	(/) ตามเป้าหมาย (ร้อยละ 100)
2.	( ) ร้อยละ 80- 99 ของเป้าหมาย ( ) ร้อยละ 60 -79 ของเป้าหมาย ( ) ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเป้าหมาย

กรณีดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด(ระบุเหตุผล/ความจำเป็น).....

9. ระยะเวลาการดำเนินงาน / โครงการ

( ) ตรงตามที่กำหนดในแผน ( ) เร็วกว่าที่กำหนดในแผน ( ) ช้ากว่าที่กำหนดในแผน

10. ขั้นตอนการดำเนินโครงการและสรุปผลการดำเนินโครงการ (บรรยายโดยละเอียด)

10.1 .....

10.2 .....

10.3 .....

11. ข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงแก้ไข

.....
.....

12. การใช้จ่ายงบประมาณ

แผนกำหนดไว้	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 1 (.....บาท)	เบิกจ่ายกิจกรรมที่ 1 (.....บาท)
กิจกรรมที่ 2 (.....บาท)	เบิกจ่ายกิจกรรมที่ 2 (.....บาท)
กิจกรรมที่ 3 (.....บาท)	เบิกจ่ายกิจกรรมที่ 3 (.....บาท)
กิจกรรมที่ 4 (.....บาท)	เบิกจ่ายกิจกรรมที่ 4 (.....บาท)

งบประมาณทั้งหมด .....บาท คงเหลือ.....บาท

สามารถประหยัดงบประมาณได้ จำนวน.....บาท

/งบประมาณ...

งบประมาณไม่เพียงพอ

เนื่องจาก.....

ระบุวิธีแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณ.....

13. ความคาดหวังและประโยชน์ที่จะได้รับในการดำเนินงาน

13.1 .....

13.2 .....

14. งานที่จะดำเนินการต่อหลังจากการเสร็จสิ้นโครงการ

.....

.....

15. ภาพกิจกรรม จำนวน (2-6 ภาพ)

/เอกสารอ้างอิง...

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579.

กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558. แนวทางการดำเนินงานพลิกโฉมการนิเทศ

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล.

ภาคผนวก

เครื่องมือการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา
การดำเนินงานตามแผนการนิเทศการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

---

1. เครื่องมือการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนการนิเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำแผนนิเทศการศึกษา ไปใช้ในการติดตามประเมินผล และนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. เพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. เพื่อนำผลการนิเทศการศึกษา มาวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. คำแนะนำในการใช้เครื่องมือการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

3.1 ขอบข่ายเนื้อหาการนิเทศ

ดำเนินงานตามแผนการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สู่การปฏิบัติ ร่วมกับการกำกับ นิเทศ ติดตามแผนการขับเคลื่อนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สู่การปฏิบัติ ในโรงเรียน และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดจากการปฏิบัติตามแผนนิเทศการศึกษา

3.2 ลักษณะของเครื่องการนิเทศ

- แบบสอบถาม / สัมภาษณ์
- บันทึกแสดงความคิดเห็น

3.3 ผู้นิเทศ

- ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
- ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม และหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

- คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.)

3.4 ผู้รับการนิเทศ

- ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน
- ครูและบุคลากรทางการศึกษา

/4. กระบวนการ...

4. กระบวนการใช้เครื่องมือติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

4.1 ก่อนใช้เครื่องมือ

- ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาทิศทาง และนโยบายการจัดการศึกษา
- ศึกษาเครื่องมือ วิธีการใช้เครื่องมือการนิเทศการศึกษา
- ประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

4.2 การใช้เครื่องมือการนิเทศการศึกษา

- สอบถาม / สัมภาษณ์โดยผู้นิเทศ
- ตรวจสอบ / รวบรวมข้อมูลและร่องรอยการดำเนินงาน

4.3 หลังการใช้เครื่องมือการนิเทศการศึกษา

- ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ
- รับฟังข้อเสนอแนะ
- วางแผนการนิเทศในระยะต่อไป

5. เครื่องมือการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

5.1 แบบการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ดำเนินงานตามแผนนิเทศ
การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

5.2 แบบบันทึกการนิเทศและสังเกตการสอน

แบบการติดตาม ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
การดำเนินงานตามแผนการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

แบบการติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ดำเนินงานตามแผนการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ในการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนนโยบาย ฯ ให้ทราบผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะที่เป็นผล มาจากการปฏิบัติงาน เครื่องมือนิเทศชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 บันทึกข้อคิดเห็นซึ่งผู้รับการนิเทศ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไป

1.1 ชื่อสถานศึกษา ..... กลุ่มเครือข่าย.....

อำเภอ .....จังหวัดตราด โทรศัพท์/โทรสารของสถานศึกษา.....

ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ..... เบอร์โทรศัพท์มือถือ .....

E – Mail .....

1.2 ผู้รับการนิเทศ ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา

( ) ครู (ระบุ).....

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

1.3 วันที่ได้รับการนิเทศ ..... เวลา .....

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

ประเด็นการนิเทศ	วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน
1. ความปลอดภัยให้กับ ผู้เรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษาและ สถานศึกษา จากภัยพิบัติและ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....

ประเด็นการนิเทศ	วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน
2. การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์เฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
3. การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
4. 1 โรงเรียน 1 อาชีพ	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
5. ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
6. การจัดการศึกษาเด็กพิเศษ เรียนร่วม	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ประเด็นการนิเทศ	วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>7. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>8. การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>9. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>10. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ประเด็นการนิเทศ	วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน
11. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ สื่อเทคโนโลยีทางไกล DLTV / DLIT	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....
12. การประกันคุณภาพ การศึกษา	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....
13. การจัดการเรียนรู้ วิทยาการคำนวณ (Computing Science)	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....
14. หลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....

ประเด็นการนิเทศ	วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน
15. การจัดการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และคุณธรรมจริยธรรม	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....
16. การนิเทศโครงการ/ กิจกรรมที่รับผิดชอบ	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....
17. การนิเทศภาระงาน 4 งานของโรงเรียน 17.1 การบริหารงาน วิชาการ 17.2 การบริหารงานทั่วไป 17.3 การบริหารงบประมาณ 17.4 การบริหารงานบุคคล	....	.... ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนาต่อไป ....

ตอนที่ 3 บันทึกข้อคิดเห็นของผู้รับการนิเทศ

3.1 ปัญหา / อุปสรรค อื่น ๆ จากการดำเนินงานภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 การแก้ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ข้อเสนอแนะของผู้รับการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกการนิเทศและสังเกตการสอน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ชื่อโรงเรียน..... ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....

ชื่อผู้สอน..... ตำแหน่ง..... กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

วิชาที่สอน..... รหัสวิชา..... ชั้น..... เรื่อง.....

ชื่อผู้นิเทศ..... ตำแหน่ง.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... คาบเรียนที่..... เวลา..... น.

ตอนที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริง

1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน/ ถูกต้อง/ สมบูรณ์

มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ครบถ้วน ควรเพิ่มเติม

กิจกรรมการเรียนการสอน

สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้

ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้ คือ

สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

สื่อประกอบการสอนสอดคล้องกับกิจกรรม น่าสนใจ

สื่อประกอบการสอนไม่สอดคล้องกับกิจกรรม ไม่น่าสนใจ

ไม่มีสื่อประกอบการสอน

2. การวัดและประเมินผล

วัดผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้

วัดผลด้วยวิธีการที่หลากหลายแต่ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้

วัดผลด้วยวิธีการที่ไม่หลากหลาย แต่สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้

วัดผลด้วยวิธีการที่ไม่หลากหลาย และไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน ตามความเป็นจริงจากการสังเกตการสอน

ที่	รายการที่สังเกตการสอน	การจัดการเรียนรู้		ข้อสังเกตอื่น ๆ
		มี	ไม่มี	
1.	มีกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่เร้าความสนใจ			
2.	ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน			
3.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน			
4.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย สร้างสรรค์ เอื้อต่อการเรียนรู้			
5.	จัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง			
6.	สามารถใช้คำถามและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด และมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น			
7.	สามารถสื่อสาร และเชื่อมโยงความรู้ที่เข้าใจง่าย			
8.	มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม			
9.	มีการสอดแทรกความรู้และเหตุการณ์ปัจจุบัน			
10.	มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้น่าสนใจ ผู้เรียนมีความสุข			
11.	ผู้สอนเอาใจใส่ ดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง			
12.	มีการประเมินความรู้ของนักเรียนที่เหมาะสม			
13.	มีการสรุปบทเรียนได้เหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย			
14.	สื่อประกอบการสอนมีความเหมาะสม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้			
15.	ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม			
16.	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และสนุกสนานในการเรียน			

แบบบันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตาม
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1. ชื่อเครือข่าย.....
2. ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา..... เบอร์โทรศัพท์.....
3. ชื่อผู้รับการนิเทศ.....
วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ.....

ประเด็นการนิเทศ	วิธีการนิเทศ	ผลการนิเทศ

การแก้ปัญหา/ ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ข้อสังเกต

.....
.....

สิ่งที่ต้องการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

.....
.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ